

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_14

L.v.Beethoven_39

Autor: Jindřiška Čalová

Škola : Základní škola Slušovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

Název projektu : Zkvalitnění ITC ve slušovské
škole

Číslo projektu : CZ.1.07/1.4.00/21.2400

ANOTACE

- Materiál DUM (digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, popřípadě práci s dataprojektorem.
- Využít se dá v předmětu Hudební výchova v osmém ročníku. Je součástí tematického okruhu Poslechové činnosti.
- Materiál je určený pro vyvozování nového učiva, opakování a procvičování učiva.
- Materiál vznikl ze zápisů autora, který vycházel z učebnice Hudební výchova pro 8.roč.ZŠ . Jaroslav Mihule, Ivan Poledňák, Petr Mašlaň, Nakladatelství Fortuna 1994.
- Prezentace vznikla v dubnu 2012

1

Ludwig van Beethoven – 5.symfonie Osudová
Hudební výchova 8.ročník

Ludwig van Beethoven

- Hudební velikán světové hudby, spadá do období **klasicismu**.
- Pocházel **z Německa**, narodil se v **Bonnu**.
- Již od útlého mládí se projevovalo jeho mimořádné hudební nadání.
- V porovnání s Mozartem, který byl také považován za zázračné dítě, však Beethoven neměl takové rodinné zázemí.
- Rodina, která měla sice hudební kořeny, byla však nízce sociálně postavená s neutěšenými poměry.
- Talent malého Beethovena byl viděn jako zdroj možných příjmů, a tak se výuka hudbě podobala spíše drezůře, než harmonickému rozvoji.
- Byl k hudbě nucen, jeho otec vyžadoval plnění stále náročnějších úkolů.

Ludwig van Beethoven

- Situace se změnila pro Beethovena v jeho 12-ti letech, kdy otce nahradil nový učitel a seznámil ho s hudbou J.S.Bacha.
- V r.1792 přesídlil Beethoven do Vídně, kde si ještě doplnil své hudební vzdělání a vytvořil si svůj skladatelský styl.
- Beethoven byl formován myšlenkami Francouzské revoluce, demokratickými postoji a vírou v lepší lidský svět.
- Jeho symfonická hudba je proto plná dramatického napětí.
- Složil 9 symfonií. Nejznámější je **9. symfonie s Ódou na radost** a vyjímečná je **5.symfonie s názvem OSUDOVÁ**.
- Symfonie je skladba pro orchestr, má zpravidla 4 věty.
- První věta je nejčastěji v **sonátové formě**, kterou dělíme na 3 části : **Expozici, provedení a reprízu**.

Ludwig van Beethovem

- Známé jsou Beethovenovy zdravotní potíže, vedoucí až k praktické ztrátě sluchu kolem r. 1819, přičemž první zmínky o problémech se sluchem jsou již z r.1801, tedy když bylo skladateli pouhých 31 let.
- K vylepšení upadajícího sluchu sestrojil vynálezce **metronomu** J.N.Mälzel přímo pro Beethovena naslouchátko, které však již později nepomáhalo.
- Používal řadu pomůcek, od různých druhů naslouchátek po speciální tyč připevněnou k ozvučné desce klavíru, kterou skousl a mohl tak lépe vnímat zvukové vibrace.
- Beethoven několikrát pobýval v Čechách, navštívil **Prahu**, v **Karlových Varech** a **Teplicích** se pokoušel léčit svoji nedoslýchavost.
- Na pozvání knížete Lichnowského přijel Beethoven do **Hradce nad Moravicí.Dodnes** je tam zachován klavír, na který Beethoven hrával.
- K Beethovenovým obdivovatelům patřili i **J.F.M.Lobkowitz,F.Kinský a kardinál Rudolf Habsburský** – olomoucký arcibiskup, kteří mu od r. 1809 zajistili solidní rentu, aby zamezili jeho případnému odchodu z Vídně

2

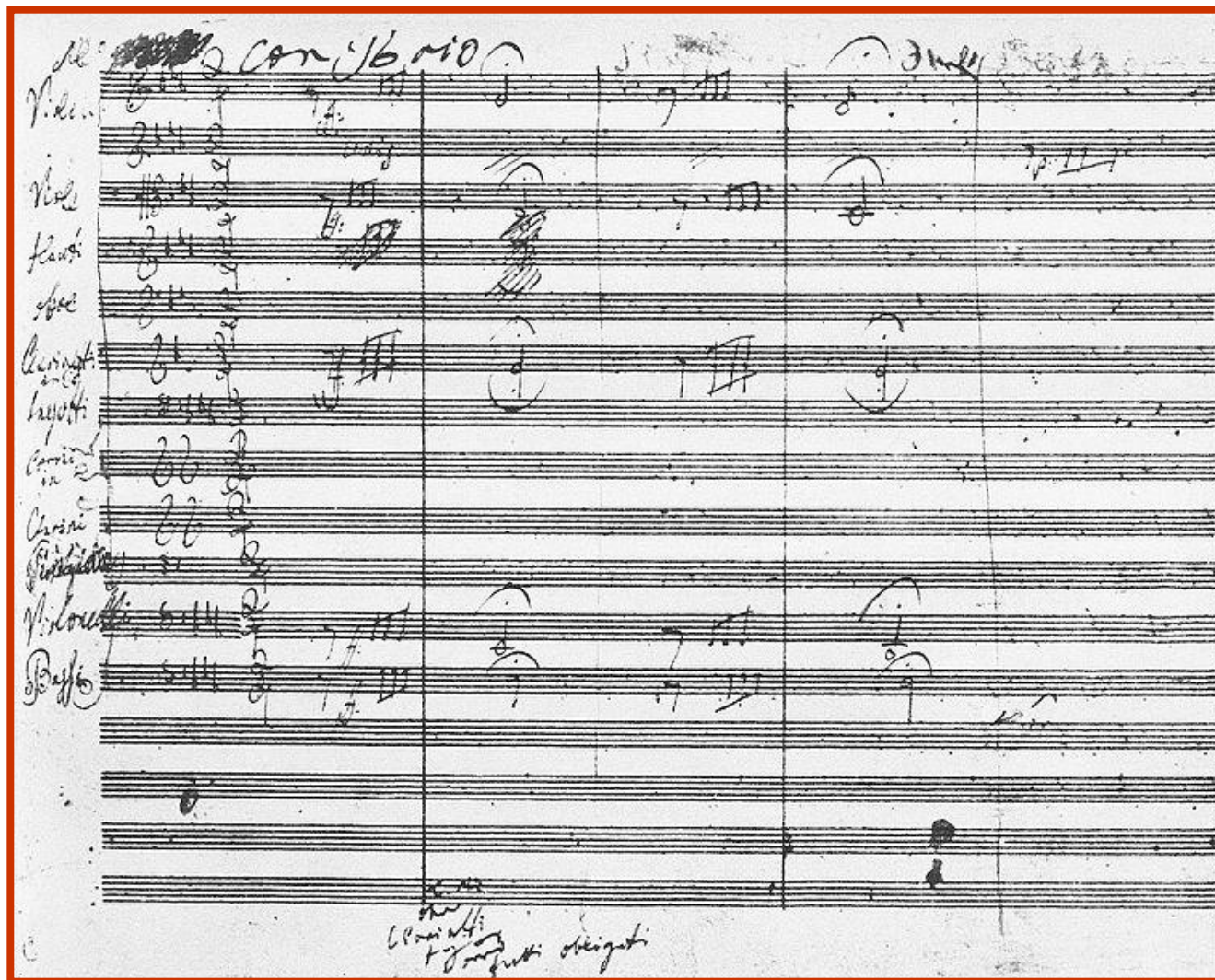
Ludwig van Beethoven ve věku 33 let

3

Beethovenův rodný dům v Bonnu

4

Originál partitury 5. symfonie

5

Mälzelův metronom

– strojek, který rovnoměrně odklepává rytmus skladby.

Mälzel ho sestroji na popud L.v.Beethovvna.

Později Beethovenovi vyrobil i naslouchátko do ucha.

Zápis do sešitu : **Ludwig van Beethoven –**
5.symfonie OSUDOVÁ

- Narodil se 1770 – 1827 v Německu v **Bonnu**. Patří k představitelům klasicismu. Proslavil se symfonickou hudbou, která je plná dramatického napětí. Složil 9 symfonií. Vyjímečná je **5.OSUDOVÁ** – napsaná v e-moll. Hudbou vyzývá ke vzdoru vůči překážkám, vůči osudu.
- První věta této (i většiny) symfonie má stavbu **sonátové formy** složenou ze 3 částí:
- 1)**Expozice** – předvedení hlavní myšlenky i témat vedlejších
- 2)**Provedení** – hudební myšlenky spolu soupeří
- 3)**Repríza** – zopakování témat + téma závěrečné, uzavření expozice, vyvrcholení díla.

OPAKOVÁNÍ

Místo narození L.v.Beethovena

- a) Německo, Bonn
- ~~b) Rakousko, Salzburg~~
- ~~c) Německo, Hall~~

Beethoven

Zařad' Beethovena do správného uměleckého období

- ~~a) Baroko 17. – 18. století~~
- ~~b) Renaissance 15. – 16. století~~
- c) Klasicismus 18. – 19. století

Hudební talent se u Beethovena projevilo

- ~~a) Ve 12-ti letech~~
- ~~b) V době plnoletosti~~
- c) V útlém mládí, brzy po narození

Jaké dětství prožíval L.v.Beethoven ?

- a) ~~Bezstarostné a veselé~~
- b) Neutěšené, s hudební drezúrou
- c) ~~Láskyplné a blahobytné~~

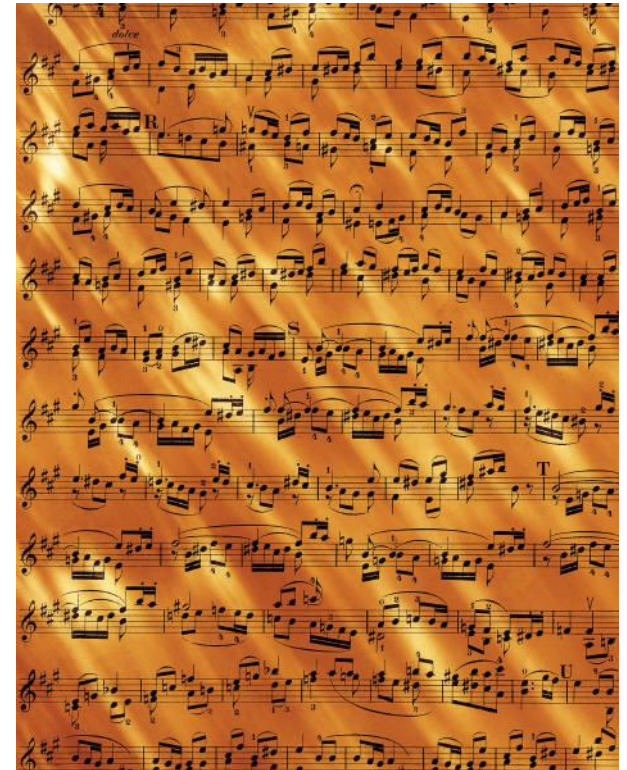
Jaká hudba je typická pro Beethovena ?

- ~~a) Něžná a romantická píseň.~~
- b) Symfonická – plná dějového napětí.
- ~~c) Operní a operetní tvorba~~

Kolik symfonií napsal Ludwig van Beethoven ?

- ~~a) 12~~
- b) 9
- ~~c) 25~~

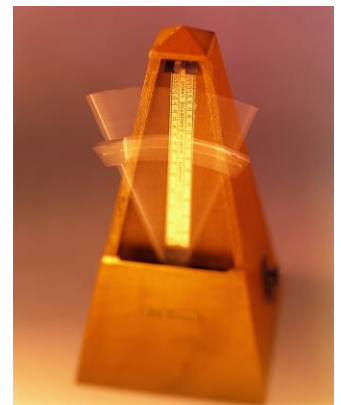
Jak se jmenuje Beethovenova 5. Symfonie ?

- a) Osudová
- ~~b) Opakovaná~~
- ~~c) Otevřená~~

Co je to metronom ?

- ~~a) Měřicí pásmo~~
- ~~b) Měřidlo na el. energii~~
- c) Strojek na pravidelný rytmus v hudbě

Jaké zdravotní problémy potkaly L.v.Beethovena ?

- ~~a) Zrakové~~
- b) Sluchové
- ~~c) Psychické~~

Použité zdroje

- 1. Soubor:Beethoven.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 15.12.2010 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Beethoven.jpg>
- 2. Soubor:Beethoven Hornemann.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 3.11.2007 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Beethoven_Hornemann.jpg
- 3. Soubor:Beethoven house of birth Bonn 2008.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 27.5.2011 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Beethoven_house_of_birth_Bonn_2008.jpg
- 4. Soubor:BeethovenSinfonia5autografo.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 11.6.2006 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:BeethovenSinfonia5autografo.jpg>
- 5. Soubor:Wooden Metronome.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 4.5.2007 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wooden_Metronome.jpg
- 6. Ostatní obrázky a ilustrace Microsoft Office.
- CD č. 3, CD školní pro 7.tř.